

Tisdagen den 13 september

Kl. 11.00–11.14

§ 1 Inledning

Inledning

Anf. 1 TALMANNEN:

Klockan är 11.00 och kammarens sammanträde har härmed inletts.

Hjärtligt välkomna tillbaka till riksdagen. Jag hoppas att ni mellan allt hårt arbete i valkretsen har lyckats unna er en del välförtjänt vila. Hjärtligt välkomna!

§ 2 Anmälan om ledigheter från dagens sammanträde

Talmannen anmälde att följande ledamöter beviljats ledighet från dagens sammanträde:

Kerstin Lundgren (C), Cecilia Widegren (M), Jeff Ahl (SD), Pia Hallström (M), Margareta Larsson (-), Daniel Sestrajcic (V), Johanna Jönsson (C), Edward Riedl (M), Fredrik Lundh Sammeli (S), Mathias Tegnér (S), Aron Modig (KD), Maria Ferm (MP) och Rickard Persson (MP).

§ 3 Upprop

Upprop av kammarens ledamöter företogs.

Kammaren hade denna dag följande sammansättning:

Stockholms kommun

- 4 Dag Klackenberg (M)
- 5 Beatrice Ask (M)
- 6 Teres Lindberg (S)
[ersättare för statsrådet Anders Ygeman (S)]
- 7 Lawen Redar (S)
- 8 Birgitta Ohlsson (L)
- 9 Anders Österberg (S)
[ersättare för arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)]
- 10 Margareta Cederfelt (M)
- 11 Désirée Pethrus (KD)

- 12 Sofia Arkelsten (M)
- 13 Fredrik Malm (L)
- 14 Pernilla Stålhammar (MP)
[ersättare för statsrådet Per Bolund (MP)]
- 15 Nina Lundström (L)
- 16 Amineh Kakabaveh (V)
- 17 Johan Forssell (M)
- 18 Åsa Romson (MP)
- 19 Arhe Hamednaca (S)
- 20 Maria Abrahamsson (M)
- 21 Jens Holm (V)
- 22 Caroline Szyber (KD)
- 23 Amir Adan (M)
- 24 Maria Ferm (MP)
- 25 Jessica Rosencrantz (M)
- 26 Johan Hedin (C)
- 27 Adam Martinen (SD)
- 28 Carin Jämtin (S)
- 29 Karin Rågsjö (V)
- 30 Börje Vestlund (S)
[ersättare för statsminister Stefan Löfven (S)]
- 31 Emanuel Öz (S)
- 32 Stefan Nilsson (MP)
[ersättare för Per Olsson (MP)]
- 33 Johanna Jönsson (C)
- 34 Tina Ghasemi (M)
- 35 Angelika Bengtsson (SD)

Stockholms län

- 2 [Andre vice talman Björn Söder (SD)]
- 3 [Tredje vice talman Esabelle Dingizian (MP)]
- 36 Björn von Sydow (S)
- 37 Barbro Westerholm (L)
- 38 Karin Enström (M)
- 39 Yilmaz Kerimo (S)
- 40 Kerstin Lundgren (C)
- 41 Fredrik Schulte (M)
- 42 Erik Ottoson (M)
- 43 Anna Vikström (S)
[ersättare för Azadeh Rojhan Gustafsson (S), ersättare för närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)]
- 44 Isabella Hökmark (M)
- 45 Anna Kinberg Batra (M)
- 46 Anti Avsan (M)
- 47 Göran Pettersson (M)
- 48 Jan Björklund (L)
- 49 Per Lodenius (C)
- 50 Mathias Tegnér (S)
[ersättare för Agneta Karlsson (S), ersättare för statsrådet Ibrahim Baylan (S)]

- 51 Emma Henriksson (KD)
- 52 Ingela Nylund Watz (S)
- 53 Robert Halef (KD)
- 54 Carina Herrstedt (SD)
- 55 Heidi Karlsson (SD)
[ersättare för Julia Kronlid (SD)]
- 56 Hanif Bali (M)
- 57 Ali Esbati (V)
- 58 Annika Hirvonen Falk (MP)
- 59 Jakob Forssmed (KD)
- 60 Maria Arnholm (L)
- 61 Maria Stockhaus (M)
- 62 Serkan Köse (S)
[ersättare för finansminister Magdalena Andersson (S)]
- 63 Carl Schlyter (MP)
- 64 Leif Nysmed (S)
- 65 Erik Andersson (M)
- 66 Åsa Westlund (S)
- 67 Roger Hedlund (SD)
- 68 Niklas Wykman (M)
- 69 Nooshi Dadgostar (V)
- 70 Alexandra Völker (S)
- 71 Alexandra Anstrell (M)
[ersättare för Ida Drougge (M)]
- 72 Sofia Fölster (M)

Uppsala län

- 73 Marta Obminska (M)
- 74 Mikael Oscarsson (KD)
- 75 Agneta Gille (S)
- 76 Ulrika Karlsson i Uppsala (M)
- 77 Solveig Zander (C)
- 78 Pyry Niemi (S)
- 79 Jessika Roswall (M)
- 80 Josef Fransson (SD)
- 81 Sanne Lennström (S)
[ersättare för statsrådet Ardalan Shekarabi (S)]
- 82 Emma Wallrup (V)
- 83 Niclas Malmberg (MP)
- 84 Maria Weimer (L)

Södermanlands län

- 85 Erik Bengtzboe (M)
- 86 Fredrik Olovsson (S)
- 87 Ulf Kristersson (M)
- 88 Caroline Helmersson Olsson (S)
- 89 Hans Ekström (S)
- 90 Lotta Finstorp (M)
- 91 Sara Karlsson (S)

- 92 Olle Felten (SD)
- 93 Lotta Johnsson Fornarve (V)
- 94 Marco Venegas (MP)
- 95 Oscar Sjöstedt (SD)

Östergötlands län

- 96 Johan Löfstrand (S)
- 97 Betty Malmberg (M)
- 98 Andreas Norlén (M)
- 99 Finn Bengtsson (M)
- 100 Staffan Danielsson (C)
- 101 Anna-Lena Sörenson (S)
- 102 Johan Andersson (S)
- 103 Annika Lillemets (MP)
- 104 Mathias Sundin (L)
- 105 Runar Filper (SD)
- 106 Magnus Oscarsson (KD)
- 107 Mattias Ottosson (S)
- 108 Linda Snecker (V)
- 109 Eva Lindh (S)
- [ersättare för Teresa Carvalho (S)]
- 110 Cassandra Sundin (SD)

Jönköpings län

- 111 Helene Petersson i Stockaryd (S)
- 112 Thomas Strand (S)
- 113 Helena Bouveng (M)
- 114 Annie Lööf (C)
- 115 Emma Carlsson Löfdahl (L)
- 116 Peter Persson (S)
- 117 Jimmie Åkesson (SD)
- 118 Andreas Carlson (KD)
- 119 Sotiris Delis (M)
- 120 Mats Green (M)
- 121 Johanna Haraldsson (S)
- 122 Emma Hult (MP)
- 123 Dennis Dioukarev (SD)

Kronobergs län

- 124 Eskil Erlandsson (C)
- 125 Tomas Eneroth (S)
- 126 Katarina Brännström (M)
- 127 Per Ramhorn (SD)
- 128 Roland Gustbée (M)
- [ersättare för Johan Hultberg (M)]
- 129 Monica Haider (S)

Kalmar län

Prot. 2016/17:1
13 september

- 130 Krister Örnfjäder (S)
- 131 Laila Naraghi (S)
- 132 Anders Åkesson (C)
- 133 Jan R Andersson (M)
- 134 Lena Hallengren (S)
- 135 Jörgen Andersson (M)
- 136 Christina Östberg (SD)
- 137 Paula Bieler (SD)

Gotlands län

- 138 Hanna Westerén (S)
- 139 Jesper Skalberg Karlsson (M)

Blekinge län

- 140 Annicka Engblom (M)
- 141 Peter Jeppsson (S)
- 142 Suzanne Svensson (S)
- 143 Richard Jomshof (SD)
- 144 Magnus Manhammar (S)

Malmö kommun

- [1 Förste vice talman Tobias Billström (M)]
- 145 Marie Granlund (S)
- 146 Jamal El-Haj (S)
- [ersättare för Leif Jakobsson (S)]
- 147 Hillevi Larsson (S)
- 148 Allan Widman (L)
- 149 Olof Lavesson (M)
- 150 Patrick Reslow (M)
- 151 Anders Forsberg (SD)
- 152 Jennie Åfeldt (SD)
- 153 Daniel Sestrajcic (V)
- 154 Rasmus Ling (MP)

Skåne läns västra

- 155 Kent Härstedt (S)
- 156 Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)
- 157 Tina Acketoft (L)
- 158 Thomas Finnborg (M)
- 159 Jonas Jacobsson Gjörtler (M)
- 160 Roger Richtoff (SD)
- 161 Lena Emilsson (S)
- 162 Rickard Persson (MP)

163 Niklas Karlsson (S)
164 Yasmine Larsson (S)
165 Aron Emilsson (SD)

Skåne läns södra

166 Marianne Pettersson (S)
[ersättare för justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)]
167 Ewa Thalén Finné (M)
168 Karin Svensson Smith (MP)
169 Anders Hansson (M)
170 Boriana Åberg (M)
171 Kerstin Nilsson (S)
172 Gunilla Nordgren (M)
173 Rikard Larsson (S)
174 Fredrik Eriksson (SD)
175 Sofia Damm (KD)
176 Mats Persson (L)
177 Kristina Yngwe (C)
178 Pavel Gamov (SD)

Skåne läns norra och östra

179 Tuve Skånberg (KD)
180 Christer Nylander (L)
181 Elisabet Knutsson (MP)
[ersättare för utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)]
182 Hans Wallmark (M)
183 Per-Ingvar Johnsson (C)
184 Annelie Karlsson (S)
185 Kent Ekeröth (SD)
186 Anette Åkesson (M)
187 Per-Arne Håkansson (S)
188 Linus Bylund (SD)
189 Maria Malmer Stenergård (M)
190 Christer Adelsbo (S)
[ersättare för Anna Wallentheim (S)]
191 Johan Nissinen (SD)

Hallands län

192 Larry Söder (KD)
193 Hans Hoff (S)
194 Jennie Nilsson (S)
195 Michael Svensson (M)
196 Agneta Börjesson (MP)
197 Ola Johansson (C)
198 Johnny Skalin (SD)

199 Jenny Petersson (M)
200 Adnan Dibrani (S)
201 Bengt Eliasson (L)
202 Jörgen Warborn (M)
203 Jeff Ahl (SD)

Prot. 2016/17:1
13 september

Göteborgs kommun

204 Cecilia Magnusson (M)
205 Gunilla Carlsson (S)
206 Hans Rothenberg (M)
207 Lars Hjalmered (M)
208 Hans Linde (V)
209 Valter Mutt (MP)
210 Mattias Jonsson (S)
211 Lise Nordin (MP)
212 Rickard Nordin (C)
213 Lisbeth Sundén Andersson (M)
214 Shadiye Heydari (S)
[ersättare för statsrådet Anna Johansson (S)]
215 Jimmy Ståhl (SD)
216 Maj Karlsson (V)
217 Martin Kinnunen (SD)
218 Johan Büser (S)
219 Aron Modig (KD)
220 Robert Hannah (L)

Västra Götalands läns västra

221 Jan-Olof Larsson (S)
222 Lars Tysklind (L)
223 Catharina Bråkenhielm (S)
224 Kenneth G Forslund (S)
225 Wiwi-Anne Johansson (V)
226 Maria Plass (M)
227 Lars-Arne Staxäng (M)
228 Tony Wiklander (SD)
229 Roland Utbult (KD)
230 Ellen Juntti (M)
231 Per Klarberg (SD)
232 Emma Nohrén (MP)
233 Fredrik Christensson (C)

Västra Götalands läns norra

234 Rossana Dinamarca (V)
235 Peter Johnsson (S)
236 Annika Qarlsson (C)
237 Mikael Cederbratt (M)
238 Jörgen Hellman (S)

239 Penilla Gunther (KD)
240 Camilla Waltersson Grönvall (M)
241 Markus Wiechel (SD)
242 Paula Holmqvist (S)
243 Janine Alm Ericson (MP)
244 Maria Andersson Willner (S)
245 Jonas Millard (SD)
246 Said Abdu (L)

Västra Götalands läns södra

247 Ann-Christin Ahlberg (S)
248 Phia Andersson (S)
249 Jan Ericson (M)
250 Cecilie Tenfjord-Toftby (M)
251 Petter Löberg (S)
252 Nina Kain (SD)

Västra Götalands läns östra

253 Monica Green (S)
254 Erik Ezelius (S)
[ersättare för talman Urban Ahlin (S)]
255 Carina Ohlsson (S)
256 Cecilia Widegren (M)
257 Patrik Björck (S)
258 Ulrika Carlsson i Skövde (C)
259 Sten Bergheden (M)
260 Annika Eclund (KD)
261 Margareta Larsson (-)
262 Robert Stenkvis (SD)

Värmlands län

263 Berit Högman (S)
264 Lars Mejern Larsson (S)
265 Christian Holm Barenfeld (M)
266 Stina Bergström (MP)
267 Pia Hallström (M)
268 Gunilla Svantorp (S)
269 Mattias Karlsson (SD)
270 Jonas Gunnarsson (S)
271 Daniel Bäckström (C)
272 Mikael Dahlqvist (S)
273 Håkan Svenneling (V)

Örebro län

274 Christina Örnebjär (L)
275 Lennart Axelsson (S)
276 Matilda Ernkrans (S)

277 Eva-Lena Jansson (S)
278 Elisabeth Svantesson (M)
279 Lars-Axel Nordell (KD)
280 Håkan Bergman (S)
281 Mia Sydow Mölleby (V)
282 Jonas Eriksson (MP)
283 David Lång (SD)
284 Lotta Olsson (M)
285 Sara-Lena Bjälkö (SD)

Prot. 2016/17:1
13 september

Västmanlands län

286 Pia Nilsson (S)
287 Åsa Eriksson (S)
[ersättare för Olle Thorell (S)]
288 Jessica Polfjärd (M)
289 Jonas Åkerlund (SD)
290 Roger Haddad (L)
291 Åsa Coenraads (M)
292 Anna Wallén (S)
293 Lars Eriksson (S)
294 Stig Henriksson (V)
295 Stefan Jakobsson (SD)

Dalarnas län

296 Jan Lindholm (MP)
297 Ann-Britt Åsebol (M)
298 Patrik Engström (S)
[ersättare för försvarsminister Peter Hultqvist (S)]
299 Hans Unander (S)
300 Sven-Olof Sällström (SD)
301 Roza Güclü Hedin (S)
302 Carl-Oskar Bohlin (M)
303 Peter Helander (C)
304 Maria Strömkvist (S)
305 Magnus Persson (SD)
306 Daniel Riazat (V)

Gävleborgs län

307 Raimo Pärssinen (S)
308 Åsa Lindestam (S)
309 Margareta B Kjellin (M)
310 Ulla Andersson (V)
311 Tomas Tobé (M)
312 Anders W Jonsson (C)
313 Mikael Jansson (SD)
314 Elin Lundgren (S)

315 Mikael Eskilander (SD)
316 Patrik Lundqvist (S)
317 Anders Schröder (MP)

Västernorrlands län

318 Susanne Eberstein (S)
319 Eva Sonidsson (S)
320 Lena Asplund (M)
321 Jasenko Omanovic (S)
322 Eva Lohman (M)
323 Ingemar Nilsson (S)
324 Kristina Nilsson (S)
325 Christina Høj Larsen (V)
326 Emil Källström (C)
327 Mattias Bäckström Johansson (SD)

Jämtlands län

328 Per Åsling (C)
329 Saila Quicklund (M)
330 Anna-Caren Säterberg (S)
331 Kalle Olsson (S)

Västerbottens län

332 Helén Pettersson i Umeå (S)
333 Jamal Mouneimne (S)
[ersättare för Katarina Köhler (S)]
334 Jabar Amin (MP)
335 Jonas Sjöstedt (V)
336 Isak From (S)
337 Helena Lindahl (C)
338 Edward Riedl (M)
339 Anna Hagwall (SD)
340 Björn Wiechel (S)
341 Veronica Lindholm (S)

Norrbottens län

342 Krister Hammarbergh (M)
343 Leif Pettersson (S)
344 Fredrik Lundh Sammeli (S)
345 Hannah Bergstedt (S)
346 Ida Karkiainen (S)
[ersättare för statsrådet Sven-Erik Bucht (S)]
347 Birger Lahti (V)
348 Emilia Töyrä (S)
349 Hanna Wigh (SD)

Talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2015/16:43 för tisdagen den 6 september i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från trafikutskottet.

§ 5 Anmälan om faktrapromemorior

Talmannen anmälde att följande faktrapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2015/16:FPM124 Förordning om ansvarsfördelning för utsläpp av växthusgaser inom 2030-ramverket KOM(2016) 482 till miljö- och jordbruksutskottet

2015/16:FPM125 Förordning om utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) KOM(2016) 479 till miljö- och jordbruksutskottet

2015/16:FPM126 Meddelande om en europeisk strategi för utsläppssnårlighet KOM(2016) 501 till trafikutskottet

2015/16:FPM127 Ändring av direktiv med avseende på skattemyndigheternas tillgång till information om penningtvätt KOM(2016) 452 till skatteutskottet

2015/16:FPM128 Meddelande om fler åtgärder för skattetransparens och bekämpning av skatteflykt och skatteundandragande KOM(2016) 451 till skatteutskottet

§ 6 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Proposition

2015/16:200 till miljö- och jordbruksutskottet

EU-dokument

KOM(2016) 466 till socialförsäkringsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 28 oktober*.

KOM(2016) 468 till socialförsäkringsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 31 oktober*.

§ 7 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

EU-dokument

KOM(2016) 467 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU

KOM(2016) 491 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av unionens certifieringssystem för säkerhetskontrollutrustning inom luftfarten

KOM(2016) 557 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 99/2013 om programmet för europeisk statistik 2013–2017 genom en förlängning av programmet för perioden 2018–2020

§ 8 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 9 september

2015/16:792 Effekter av polisens omorganisation i Norrlands inland
av *Saila Quicklund* (M)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

den 12 september

2015/16:793 Skrotning av Gripen C
av *Mikael Oscarsson* (KD)
till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 8 september

2015/16:1570 Marockos kränkning av Västsaharas territorium
av *Lotta Johnsson Fornarve* (V)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:1571 Långa väntetider för vapenlicenser
av *Boriana Åberg* (M)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

den 9 september

2015/16:1572 Framtiden för Riksutställningar
av *Cecilia Magnusson* (M)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2015/16:1573 Ökat antal fall av tbc
av *Saila Quicklund* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2015/16:1574 Kommunal ersättning från Migrationsverket
av *Ann-Charlotte Hammar Johnsson* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:1575 Stöd till veteraner
av *Saila Quicklund* (M)
till statsrådet Gabriel Wikström (S)

Prot. 2016/17:1
13 september

2015/16:1576 Pilotverksamheten med nationell stödtelefon
av *Björn Söder* (SD)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

den 12 september

2015/16:1577 En nationell cykelstrategi och nationella mål för cykling
av *Nina Lundström* (L)
till statsrådet Anna Johansson (S)

2015/16:1578 Otillåten användning av bekämpningsmedel inom EU
av *Kristina Yngwe* (C)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2015/16:1579 Återinförande av elevstyrda skolor
av *Christer Nylander* (L)
till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

§ 10 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 9 september

2015/16:1531 Situationen för flyktingar vid den jordanska gränsen
av *Sofia Damm* (KD)
till statsminister Stefan Löfven (S)

2015/16:1533 Kritik mot Kemikalieinspektionen
av *Betty Malmberg* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)

2015/16:1534 Kraftig ökning av ungdomsbrotten i Göteborg
av *Ellen Juntti* (M)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

den 12 september

2015/16:1537 Flytt av etablerade asylsökande och stängning av asylboenden
av *Roza Güclü Hedin* (S)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:1536 Flytt av länskommunikationscentralen från Östersund till Umeå

av *Saila Quicklund* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2015/16:1538 European Medicines Agency

av *Jenny Petersson* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2015/16:1539 Brister i digitalisering inom samhällsbyggandet
av *Caroline Szyber* (KD)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2015/16:1540 Våld och övergrepp i Etiopien

av *Hans Linde* (V)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:1541 Stöd vid skördeskador

av *Magnus Oscarsson* (KD)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2015/16:1542 Ändamålsenlig förvaltning av skarvfåglar

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2015/16:1544 Den invasiva amerikanska hummern

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2015/16:1543 Slutdatum för livsmedelsstrategin

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 11.14.

Sammanträdet leddes av talmannen.

Vid protokollet

KATHRIN FLOSSING

/Olof Pilo

§ 1 Inledning.....	1
Anf. 1 TALMANNEN.....	1
§ 2 Anmälan om ledigheter från dagens sammanträde.....	1
§ 3 Upprop.....	1
§ 4 Anmälan om subsidiaritetsprövning.....	11
§ 5 Anmälan om faktapromemior	11
§ 6 Ärenden för hänvisning till utskott	11
§ 7 Bordläggning.....	11
§ 8 Anmälan om interpellationer.....	12
§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	12
§ 10 Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	13
§ 11 Kammaren åtskildes kl. 11.14.....	14